

John Fish

List od Prezydenta CCBE Johna Fisha skierowany do Premiera polskiego rządu Leszka Millera, Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji Krzysztofa Janika oraz do Ministra Sprawiedliwości Grzegorza Kurczuka

---

Palestra 47/1-2(541-542), 237-238

2003

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

UCHWAŁA NR 16/02
NACZELNEJ RADY ADWOKACKIEJ
Z DNIA 7 GRUDNIA 2002 R.

Naczelna Rada Adwokacka podtrzymuje stanowisko Prezydium NRA zaprezentowane podczas dyskusji nad ustawą o sprawowaniu przez samorządy zawodowe pieczy nad należytym wykonywaniem zawodów zaufania publicznego oraz o nadzorze nad działalnością samorządów zawodowych z ministrem Pracy i Polityki Społecznej Jerzym Hausnerem.

Naczelna Rada Adwokacka stwierdza, że:

1) założenia projektu ustawy oraz projektowany sposób realizacji przyjętych tam założeń jest sprzeczny z artykułem 17 ust. 1 Konstytucji RP ustanawiającym zasady funkcjonowania samorządów zawodowych, reprezentujących osoby wykonujące zawody zaufania publicznego.

2) zasady wykonywania zawodów zaufania publicznego, do których należy adwokatura zgodnie z art. 17 ust. 1 Konstytucji RP mogą być regulowane wyłącznie w ustawach powołujących do życia samorządy tych zawodów.

3) zasadniczy sprzeciw budzi zamiar powierzenia ministrowi właściwemu do spraw administracji publicznej nadzoru nad wszystkimi samorządami zawodowymi. Przypisanie zadania nadzoru nad wszystkimi organami samorządu w podstawowym zakresie ministrowi właściwemu do spraw administracji publicznej z pozostawieniem części tego nadzoru ministrowi właściwemu ze względów merytorycznych, jest niezgodne z art. 149 ust. 1 Konstytucji.

★

LIST OD PREZYDENTA CCBE JOHNA FISHA
SKIEROWANY DO PREMIERA POLSKIEGO RZĄDU LESZKA MILLERA,
MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI
KRZYSZTOFA JANIKA
ORAZ DO MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI GRZEGORZA KURCZUKA

List CCBE jest wynikiem ustnej informacji przedstawionej przez polską delegację na posiedzeniu Standing Committee CCBE w Brukseli w dniu 11 października 2002 roku oraz następnie listu Prezesa Naczelnej Rady Adwokackiej do Prezydenta CCBE Johna Fisha z dnia 4 listopada 2002 roku w związku z rządowym projektem ustawy dotyczącym wprowadzenia szczególnej pieczy nad zawodami zaufania publicznego.

Szanowny Panie,

Zwracam się do Pana w imieniu całej organizacji CCBE, która za pośrednictwem krajowych izb adwokackich i stowarzyszeń prawniczych w państwach Unii Europejskiej oraz w państwach Strefy Ekonomicznej zrzesza ponad 500 000 pracowników.

CCBE poprzez Komisję Praw Człowieka i w kooperacji z Komitetem PEKO – zajmującym się sprawami państw Europy Środkowo-Wschodniej – kładzie szczególny nacisk na przestrzeganie praw człowieka i zasad prawa.

CCBE pragnie wyrazić swoje zaniepokojenie projektem przepisów, dotyczących nadzoru nad organizacjami samorządowymi, których celem jest zagwarantowanie zawodom zaufania publicznego właściwego spełnienia swej roli oraz poddania ich organów skutecznemu wewnętrznemu nadzorowi.

CCBE zdaje sobie sprawę, że projekt ten dotyczy wszystkich samorządów zawodów zaufania publicznego, włączając w to Naczelną Radę Adwokacką i Krajową Radę Radców Prawnych obejmując ich dodatkowym nadzorem przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji, który uzyska przez to szeroki zakres środków nadzorczych i kontrolnych. Jednakowoż, czego CCBE jest świadome, przy obecnym stanie prawnym, Minister Sprawiedliwości dysponuje precyzyjnymi i wystarczającymi środkami nadzoru nad profesjami prawniczymi.

Projekt ustawy w art. 11 i 12 daje Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Administracji uprawnienie żądania od organów samorządowych, pisemnych sprawozdań i dokumentów oraz uczestniczenia w ich posiedzeniach.

Zdaniem CCBE przepisy te wprowadzają zbyt szeroki nadzór nad organizacjami samorządowymi, który w efekcie ogranicza ich suwerenność.

Zdaniem CCBE uprawnienia te znacząco wpływają na niezależność profesji prawniczych, która jest jedną z podstawowych zasad zawodu jak też naruszają przestrzeganie tajemnicy zawodowej. Co więcej, projekt ten pomija także podstawowe prawa człowieka takie, jak np. wolność wypowiedzi.

Właśnie w związku z zasadą niezależności chcielibyśmy zwrócić Pana uwagę na treść Zaleceń Rady Europy nr 21 z 2000 roku, dotyczących wolności wykonywania zawodu prawnika oraz na postanowienia Podstawowych Przepisów ONZ (1990), których celem jest gwarantowanie praw i zasad przynależnych zawodom prawniczym.

Zgodnie z zasadą niezależności zawodu prawniczego, Zalecenia stanowią, że: „W celu rozwoju wolności wykonywania zawodu prawnika i jej ochrony przed wpływami władzy administracyjnej, powinny być zastosowane wszelkie niezbędne środki, w szczególności te, które wynikają ze stosownych przepisów Europejskiej Konwencji o Ochronie Praw Człowieka”.

Dalej Zalecenia powyższe stanowią, że „adwokatura i inne stowarzyszenia prawnicze będą ciałami samorządowymi, niezależnymi od władz administracyjnych”.

Odnosnie do tajemnicy zawodowej Zalecenia przewidują tajność i poszanowanie stosunku prawnika z klientem, a wszelkie odstępstwa od tej zasady mogą być dopuszczone jedynie w świetle zgodności z zasadami prawa.

W uzupełnieniu Zaleceń, Podstawowe Przepisy ONZ dotyczące Roli Prawników, a w szczególności ich art. 16, przewidują, że w związku z niezależnością zawodu „prawnicy powinni mieć możliwość wykonywania swoich czynności zawodowych bez przeszkód, takich jak zastraszenie, molestowanie czy utrudnianie”.